

D nr 2016-20/LF/AG

Örebro 2016-07-01

YTTRANDE

Arbetsmarknadsdepartementet
103 33 Stockholm

Förtydliganden av lönestöd för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga (Ds 2016:14)

Riksförbundet för döva, hörselskadade barn och barn med språkstörning, DHB, är en föräldraorganisation som startade 1949 och aktivt arbetar för att våra målgrupper ska vara delaktiga, jämlika samt ha inflytande i ett tillgängligt samhälle. Även barn med ytterligare funktionsnedsättningar är en viktig grupp inom vår organisation. Grunden för våra ställningstaganden är våra samlade erfarenheter i förbundet. Viktiga dokument för vårt arbete är FN-konventionen om barnets rättigheter och FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

Riksförbundet DHB överlämnar härmed följande synpunkter på betänkandet:

Sammanfattning

Riksförbundet DHB anser att en förenkling av strukturen och en ökad tydlighet i insatserna skulle kunna underlätta tillämpningen av ett system som måste moderniseras, dock är det svårt att göra en konsekvensanalys utifrån det begränsade förslaget. Vi vill i det arbetsmarknadspolitiska arbetet se en perspektivförskjutning från att som idag utgå från vilka nedsättningar i olika förmågor en person har, till att se vilka egenskaper och förmågor den enskilde har.

Riksförbundet DHB förväntar sig att en förändring av begreppen följs av ett större reformarbete på området. Vi vill se mer aktivitet från Arbetsförmedlingen som är en

myndighet som har ett särskilt sektorsansvar för att funktionshinderperspektivet blir en integrerad del i myndighetens verksamhet. För att rätt person ska få rätt insats krävs det att det görs professionella bedömningar så tidigt som möjligt, så att särskilda insatser används i de fall då generella insatser inte är tillräckliga. Vi vill därför se en tidig behovskartläggning vid kontakt med Arbetsförmedlingen, en ökad samverkan mellan olika offentliga aktörer kring den enskilde, en snabbare handläggningstid vid lönebidragsutredningar, kvalitetssäkra metoder vid uppföljning och förstärkta förmedlingsinsatser.

3 Bakgrund

Antalet lönestöd bör behållas, men stödformernas inriktning behöver förtydligas

Riksförbundet DHB välkomnar att regeringen gör en översyn av det arbetsmarknadspolitiska stödsystemet för personer med funktionsnedsättning. Utvecklingen på arbetsmarknaden går snabbt, och det är därmed angeläget att reformera de delar som berör personer med funktionsnedsättning. Ett förtydligande är måhända en början och en god ambition, men vi förväntas oss givetvis mer. Det avgörande är, om stöden ska fylla sitt syfte, att de är flexibla och beviljas den enskilde så snart det är möjligt. Det är viktigt att stöden går att kombinera efter individen så att denne ges optimala förutsättningar att växa och utvecklas för att kunna komma in på arbetsmarknaden. Vi anser att det är tänkbart att en förenkling av strukturen och en ökad tydlighet i insatserna skulle kunna underlätta tillämpningen av systemet, dock är det svårt att göra en konsekvensanalys utifrån det begränsade förslaget. Idag finns det fem olika lönestöd och de föreslås ligga kvar. I Funkautredningen¹ var förslaget att det skulle vara två former för lönestöd. Riksförbundet DHB skulle vilja att regeringen beaktar Funkautredningens slutsatser. I det arbetsmarknadspolitiska arbetet skulle Riksförbundet DHB vilja se en perspektivförskjutning från att som idag utgå från vilka nedsättningar i olika förmågor en person har, till att istället se vilka egenskaper och förmågor den enskilde har. Det handlar om en grundläggande inställning som måste förändras.

Ändrade benämningar är ett arbete med förtydliga lönestöden

Det är möjligt att byte av benämningar på de olika stöden gör det tydligare att det handlar om två typer av stöd, men det innebär bara att de fem stöden indelas i två olika former av stöd, lönestöd och skyddat arbete. Antalet stödinsatser är emellertid fortfarande fem. Anställning hos Samhall och offentligt skyddat arbete berörs tyvärr inte av liggande förslag. I utredningen Sänkta trösklar, högt i tak² där Funkautredningens förslag till förstärkning och förändring av de arbetsmarknadspolitiska insatserna för personer med funktionsnedsättning presenteras,

¹ Sänkta trösklar, högt i tak. Arbete, utveckling och trygghet SOU 2012:31

² A a

ligger förslaget på två typer av lönestöd. Det är dels lönestöd för utveckling och dels lönestöd för trygghet, och de båda har olika tidsperspektiv. Riksförbundet DHB hoppas att förslaget om ändrade benämningar på lönestöden är ett första steg i ett mer omfattande och nödvändigt reformarbete.

4 Bedömning och förslag

4.1 Ändrad benämning av lönebidrag, utvecklingsanställning och trygghetsanställning

Reglerna för de nuvarande stödformerna är svåra att överblicka och det har framförts kritik från tidigare utredningar, bla tidigare nämnda Funka-utredningen. Riksförbundet DHB instämmer i att det måhända blir en viss ökad tydlighet när benämningarna förändras för de tre olika lönestöden. Dock anser vi att det är en otillräcklig åtgärd när det gäller utformningen av stöd till personer med funktionsnedsättning på arbetsmarknaden. De ändrade begreppen måste följas av ett större reformarbete på området. Riksförbundet DHB vill se en tidig behovskartläggning vid kontakt med Arbetsförmedlingen, en ökad samverkan mellan olika offentliga aktörer kring den enskilde, en snabbare handläggningstid vid lönebidragsutredningar, tillgång till hjälpmedel, kvalitetssäkra metoder för uppföljning och förstärkta förmedlingsinsatser.

Ytterligare en viktig fråga i sammanhanget är att taket för lönebidrag måste höjas. Nuvarande nivå har inte förändrats under lång tid. Konsekvenserna om ersättningsnivån upplevs som alltför låg kommer att medföra att stödet får begränsad effekt och därmed motverkar sitt syfte. Arbetsgivare kommer inte kompenseras ekonomisk och den enskilde som uppbär lönestöd kommer att ligga långt efter i löneutvecklingen. Riksförbundet DHB ville inte ange ett exakt beloppstak, dock anser vi att det bör räknas upp exempelvis genom indexreglering.

Örebro dag som ovan

Lena Fernström

Förbundsordförande Riksförbundet DHB

Riksförbundet för döva, hörselskadade barn och barn med språkstörning

---

Beskyddare: Hennes Majestät Drottningen